

ĐỊA LÝ 6

ÔN TẬP
BÀI TOÁN TÍNH NHIỆT ĐỘ KHÔNG KHÍ

Ngày 13/04/2020

GIÁO VIÊN: TRẦN THỊ HỒNG NHUNG
● facebook: Hong Nhung Tran
● zalo: Nhung Trần

Chúng ta cùng ôn lại một số cách
tính **nhật độ** thường dùng nhé!

*** Nhiệt độ trung bình (viết tắt là NĐTĐ):**

✍ NĐTĐ ngày = Tổng nhiệt độ 3 lần đo : 3

✍ NĐTĐ tháng = Tổng nhiệt độ trung bình các ngày : Số ngày

✍ NĐTĐ năm = Tổng nhiệt độ trung bình 12 tháng : 12

Bài tập mẫu

Bài tập mẫu 1: Giả sử có một ngày ở Hà Nội, người ta đo nhiệt độ lúc 5 giờ được 20°C , lúc 13 giờ được 24°C và lúc 21 giờ được 22°C . Hỏi nhiệt độ trung bình của ngày hôm đó là bao nhiêu?

Giải

Nhiệt độ trung bình của ngày hôm đó ở Hà Nội là:

$$\begin{aligned}\text{NĐTĐ ngày} &= \text{Tổng nhiệt độ 3 lần đo} : 3 \\ &= (20 + 24 + 22) : 3 \\ &= 22 (^{\circ}\text{C})\end{aligned}$$

Vậy nhiệt độ trung bình của ngày hôm đó ở Hà Nội là 22°C .

Lưu ý: Đã có bạn lấy $(5+13+21):3$ là sai nhé.

Chúng ta cộng nhiệt độ ở 3 lần đo, không cộng số giờ.

Bài tập áp dụng

Bài 1. Vào ngày 12/04/2020 ở Thành phố Hồ Chí Minh, người ta đo nhiệt độ lúc 5 giờ được 27°C , lúc 13 giờ được 33°C và lúc 21 giờ được 28°C . Hỏi nhiệt độ trung bình của ngày hôm đó là bao nhiêu?

Bài 2. Hãy tính nhiệt độ trung bình ngày 12/04/2020 ở Lâm Đồng, biết người ta đo nhiệt độ 3 lần trong ngày như sau:

(Nguồn: Dữ liệu của Trung tâm khí tượng thủy văn Trung ương)

Bài tập áp dụng

Bài 3. Cho bảng số liệu sau. Hãy tính nhiệt độ trung bình năm của Thành phố Huế năm 2018, kết quả làm tròn đến chữ số thập phân thứ nhất.

Bảng số liệu. Nhiệt độ trung bình các tháng của Thành phố Huế năm 2018

Đơn vị: °C (Nguồn: Tổng cục thống kê)

Tháng	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Nhiệt độ	20,3	19,2	23,0	24,7	28,2	29,1	28,4	28,7	27,7	25,6	24,1	22,4

Hướng dẫn

 Chữ số thập phân được hiểu là số phía sau dấu phẩy.

Ví dụ ta có số: 20,329 (đọc là hai mươi phẩy ba trăm hai mươi chín), các chữ số **thập phân** là các số được **gạch chân** trong ví dụ trên.

 Nhắc lại quy ước làm tròn số:

- Nếu chữ số đầu tiên bỏ đi **nhỏ hơn 5** thì ta **giữ nguyên** bộ phận còn lại.

Ví dụ 1: Làm tròn số **20,329823** đến **chữ số thập phân thứ nhất**, được kết quả **20,3**

- Nếu chữ số đầu tiên bỏ đi **lớn hơn hoặc bằng 5** thì ta **cộng thêm 1** vào chữ số cuối cùng của bộ phận còn lại.

Ví dụ 2: Làm tròn số **24,68476** đến **chữ số thập phân thứ nhất**, được kết quả **24,7**

Ngoài những bài tập tính nhiệt độ trung bình như trên, chúng ta còn có một dạng bài tập tính nhiệt độ tại một vị trí nào đó dựa vào tính chất thay đổi theo độ cao của nhiệt độ không khí.

*** Sự thay đổi của nhiệt độ theo độ cao:**

- Càng lên cao nhiệt độ càng giảm.
 - Trung bình, cứ lên cao 100m, nhiệt độ giảm $0,6^{\circ}\text{C}$.
-

Nâng cao: Đối với địa hình núi cao

- ✍ Ở sườn đón gió: cứ lên cao 100m, nhiệt độ giảm $0,6^{\circ}\text{C}$.
- ✍ Ở sườn khuất gió: cứ xuống 100m, nhiệt độ tăng 1°C .

Giải thích

Hơi nước

0 m

400 m

Sườn đón gió

Không khí ẩm

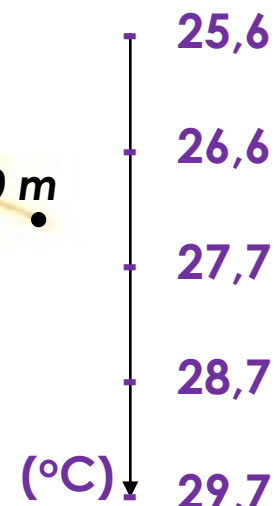
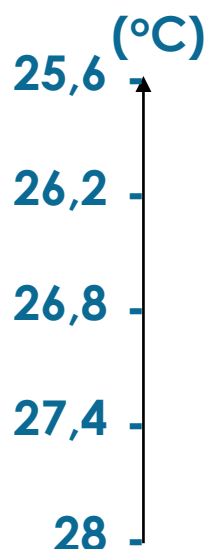
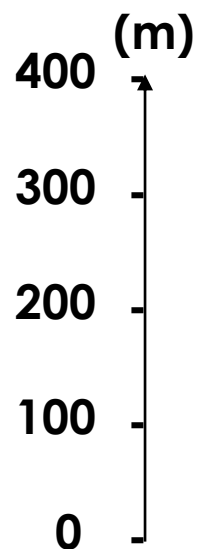

Sườn khuất gió

Không khí khô

0 m

Bài tập mẫu

Bài tập mẫu 2: Cho ngọn núi A cao 1000 m. Hãy tính nhiệt độ trên đỉnh núi, biết nhiệt độ dưới chân núi là 29°C.

Giải

Ta có:

- Ngọn núi cao: 1000 m
- Nhiệt độ dưới chân núi: 29°C

Cứ lên cao 100 m, nhiệt độ giảm 0,6°C.

Ta tính nhiệt độ chênh lệch giữa chân núi và đỉnh núi là:

$$\frac{1000}{10} \times 0,6 = 6^\circ\text{C}$$

Vậy nhiệt độ trên đỉnh núi là:

$$29 - 6 = 23(^\circ\text{C})$$

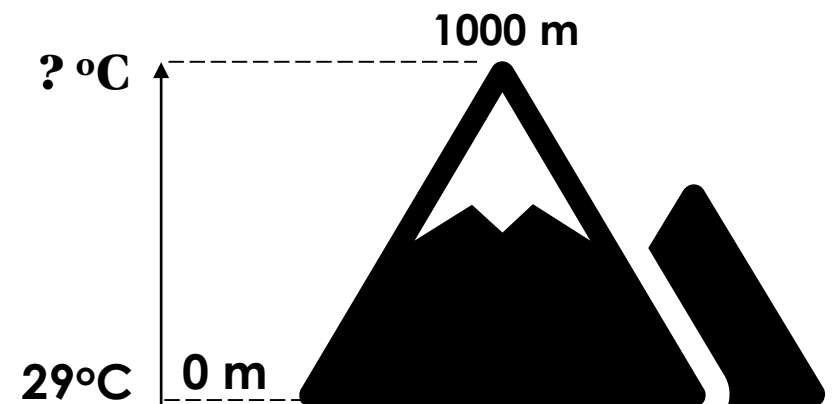
Vậy nhiệt độ trên đỉnh núi là 23°C.

Lưu ý: Đã có bạn tính nhiệt độ trên đỉnh núi bằng cách

$$\frac{1000}{10} \times 0,6 = 6^\circ\text{C}$$

là sai nhé.

Đó chỉ là sự chênh lệch độ cao giữa chân núi là đỉnh núi.

Bài tập mẫu

Bài tập mẫu 3: Ta có nhiệt độ tại hai địa điểm M và N. Hãy cho biết sự chênh lệch về độ cao giữa hai địa điểm trên?

Giải

Ta tính nhiệt độ chênh lệch giữa hai địa điểm M và N là:

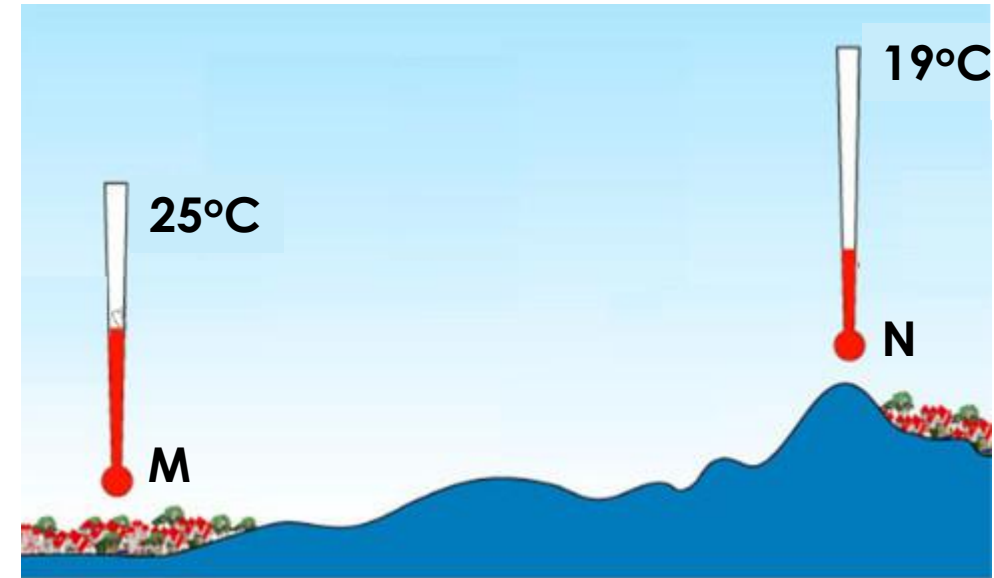
$$25 - 19 = 6^{\circ}\text{C}$$

Cứ lên cao 100 m, nhiệt độ giảm $0,6^{\circ}\text{C}$.

Sự chênh lệch về độ cao giữa hai địa điểm là:

$$\frac{6}{0,6} \times 100 = 1000 \text{ m}$$

Vậy độ cao giữa hai địa điểm trên chênh lệch là 1000 m.

Bài tập áp dụng

Bài 4. Vào lúc 8h00 ngày 12/04/2020, tại địa điểm G thuộc tỉnh Cà Mau có nhiệt độ là 29°C , tại địa điểm H thuộc tỉnh Bình Phước có nhiệt độ là 27°C . Hỏi địa điểm G và H có sự chênh lệch về độ cao là bao nhiêu? (Làm tròn đến chữ số thập phân thứ nhất).

Bài 5. Cho ngọn núi S cao 2500m. Hãy tính nhiệt độ dưới chân núi, biết nhiệt độ trên đỉnh núi là 17°C . (Làm tròn đến chữ số thập phân thứ nhất).

Bài 6*. Có ngọn núi Y, biết nhiệt độ dưới chân núi sườn đón gió là 28°C , nhiệt độ dưới chân núi sườn khuất gió là $40,3^{\circ}\text{C}$. Hãy cho biết đỉnh núi Y có độ cao gần bằng với ngọn núi nào trong 3 ngọn núi sau: Phan-xi-pang (3143 m), Pu Si Lung (3076 m), Tây Côn Lĩnh (2419 m)?

Bài * : bài tập nâng cao

Dặn dò

- Các em dựa vào kiến thức đã học và các bài tập mẫu ở trên để làm các bài tập 1, 2, 3, 4, 5.
- Khuyến khích các em học sinh đã làm tốt các bài tập từ 1 đến 5 hãy thử sức với bài 6.
- Xem lại kiến thức đã học về thời tiết, khí hậu để chuẩn bị cho nội dung tuần sau.

***Hãy rèn cho bản thân kỹ năng tự học và thảo luận nhóm bằng tất cả những điều kiện mình đang có một cách hiệu quả nhất và triệt để nhất.
Chúc các em thành công!***
